

KOEBONT

Ledenblad Nederlandse Melkveehouders Vakbond

Juridisch PAS-advies

2

Vee & Logistiek over
KalfVolgSysteem

4

CDM negatief over
verlenging uitrijtermijn

6

Wijziging excretienormen wat betekent dit voor u?

Het feit dat de excretienormen voor stikstof en fosfaat worden herzien, vindt NMV een goede ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk dat er gerekend wordt met actuele normen. Maar waarom zijn er extra wijzigingen in deze regeling opgenomen? En heeft dit een gunstig effect voor u? Er liep een internetconsultatie over excretieforfaits. Als NMV hebben we uiteraard een zienswijze hierop ingediend.

NMV is verrast dat er naast het verlagen van de excretienormen en het uitbreiden van de excretietabel (extra categorieën voor excretie bij een gemiddelde melkproductie boven de 10.624 kg en onder 5.5624 kg melk per koe), ook nog andere wijzigingen in de conceptregeling zijn opgenomen.

Extra diercategorie

Zo is er een derde categorie (103) bijgekomen voor jongvee ouder dan 2 jaar.

Een andere opmerkelijke verandering is dat melkkoeien die afgemest worden pas in categorie (120) weide- en zoekkoeien vallen, vanaf 12 maanden na de geboorte van het laatste kalf. Dat is een situatie die niet veel voorkomt. Bovendien kreeg u op 2 juli 2015 voor deze weidekoeien die op 120 stonden geen rechten, en ook niet voor het oudere jongvee. Ook voor zelfzuivelaars en voor bedrijven met vleesvee veranderen de excretienormen en zullen de nodige gevolgen ondervinden.

Deze wijzigingsregeling strookt niet met de kringloopvisie van minister Schouten. Het zal zorgen voor minder weidegang voor jongvee en vleesvee. Bovendien zal een deel van de melkkoeien niet meer worden afgemest, en daardoor eerder dan wenselijk worden afgevoerd en geslacht. De markt voor weideveebedrijven valt daardoor weg. Gevolg is niet alleen hogere excretienormen maar ook zou hier meer fosfaatrechten en grond voor nodig kunnen zijn, waardoor er opnieuw bedrijven in de problemen komen..

Berekende cijfers

De minister heeft in het wetsvoorstel geen berekening gemaakt wat de actualisatie excretieforfaits betekent voor de nationale fosfaat- en stikstofproductie, terwijl die informatie er volgens NMV wel behoort te komen. NMV betreurt dat nog steeds de gebruiksnormen worden berekend op basis van aannames en onzekerheden. Waarbij er grote afwijkingen per diersoort zijn. Hierdoor neemt het vertrouwen in de wetenschappelijke onderbouwing bij de sector verder af.

Volgens onze bronnen heeft Stichting Mesdagfonds in april een aantal wetenschappers (WUR) de opdracht gegeven om de excretie van melkvee te onderzoeken en in beeld te brengen aan de hand van de laatst beschikbare praktijkgegevens. Dit onderzoek zal nu in concept gereed zijn en in definitieve vorm rond de derde week september 2019. NMV vindt daarom de start van deze consultatie te vroeg. Er dient rekening gehouden te worden met dit Mesdag WUR-onderzoek voordat er bedrijven benadeeld worden.

Na de grote inspanningen tot reductie van de melkveestapel vanaf 2015 moet er nu eindelijk eens duidelijkheid komen, zodat de sector weet wat ze bereikt hebben en waar ze staan.

Juridisch PAS advies

Alle Nederlandse boeren hebben te maken met de gevolgen van de uitspraak die de Raad van State op 29 mei deed over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). NMV heeft juridisch advies voor u gevraagd bij een gerenommeerd advocatenkantoor.

Lopende NB PAS-vergunningen werden massaal vernietigd. Meldingen hebben geen juridische betekenis meer. Nu wil de minister de meldingen graag legaliseren maar het is de vraag of dat juridisch mogelijk is. In verzet gaan is juridisch een kansloze procedure.

Nu het PAS vernietigd is vallen we weer terug op de geldende regels voor actieve bedrijven van vóór het PAS. Dat wil zeggen een milieutoestemming voor 20 juni 1994 of later (veelal 24 maart 2000) als het over een Vogelrichtlijngebied gaat en een milieutoestemming voor 7 december 2005 daar waar het gaat om de Habitatrichtlijn gebied. De bestaande rechten kunnen ook vastliggen in een voor een bedrijf eerder verleende natuurwetbeschermingsvergunning.

Door het afschieten van het PAS is externe saldering met de bestaande rechten van een saldo gevend bedrijf weer mogelijk, mits de gecompliceerde juridische spelregels worden gevolgd. Een dergelijke stopper zal recent nog vee gehad moeten hebben en uit uw eigen buurt moeten komen, omdat het gaat over de stikstofdepositie op Natura-2000 gebieden in uw buurt die niet verder mag toenemen. Als de stopper feitelijk in de periode tussen 01-07-2015 en 01-07-2018 al is gestopt is de kans aanwezig dat dit bedrijf niet aan de voorwaarden voldoet omdat die ruimte in de PAS zit.

De rekentool Aerius wordt aangepast en deze calculator is hopelijk aan het einde van de zomer weer online waarmee er weer vergunningsaanvragen mogelijk zijn.

De overheid zal met nieuwe regelgeving komen over de aanpak van stikstof. Er zullen regels komen over bestaande rechten en externe saldering. Zo kan er gedacht worden aan provinciale dan wel regionale depositiebanken en afrotingspercentages. Ongewijzigd is er de mogelijkheid van intern salderen. (Meer over salderen kunt u lezen op onze website)

NMV is van mening dat de melkveehouderij nu al afroemt door alle kortingen die plaats hebben gevonden bij de fosfaatrechten.

Gedane meldingen hebben geen juridische betekenis (meer). In geval van significante effecten op een Natura 2000-gebied zou vooralsnog een natuurwetbeschermingsvergunning vereist zijn. Maar het ministerie wil voor al deze 3000 bedrijven legaliseren. Of dat lukt weten we niet maar we hopen het wel.

NMV adviseert Adviescollege Stikstofproblematiek

Het Adviescollege Stikstofproblematiek (commissie Remkes) is gevraagd om advies uit te brengen over (onder andere) een vrijstellingsregeling voor het weiden van vee en het gebruik van meststoffen. NMV is blij dat het Europese Hof nu wel een bijzonder groot openbaar belang voor beweiden en bemesten in Nederland ziet. NMV heeft commissie Remkes adviezen gegeven gebaseerd op standpunten vanuit de melkveehouderij. In het belang van de melkveehouders. Daarnaast heeft NMV bij de Minister gepleit voor een herziening van de beheerplannen die niet volgens de wettelijke regels zijn gepubliceerd.

Er wordt geadviseerd de ontwikkelingen nog even af te wachten en niet meteen een natuurwetbeschermingsvergunning voor weiden en bemesten aan te vragen. De Minister heeft beloofd dat gedurende het huidige beweidings- en bemestingsseizoen niet actief zal worden gehandhaafd. Als er een verzoek om handhaving wordt ingediend, dan dient een nieuwe beoordeling van de situatie plaats te vinden. Op dit moment zijn er nog geen modellen voor een aanvraag. Daarnaast adviseert NMV u de oudere mestboekhoudingen en metingen te bewaren, waaruit uw bestaand gebruik blijkt.

NMV adviseert u als uw NB-vergunning is vernietigd of u een melding had gedaan om u zo snel mogelijk bij te laten staan door een deskundige, zodat u op een zo'n kort mogelijk termijn uw bedrijf geheel of gedeeltelijk kunt legaliseren.

Bordjes bij weilanden tegen neosporabesmetting

NMV heeft bordjes met het verzoek aan hondeneigenaren om hun hond niet in de wei te laten lopen. De bordjes, kunnen bij de weides worden opgehangen. Deze zijn bedoeld om de verspreiding van de parasiet Neospora caninum onder de koeien tegen te gaan.

U kunt deze bordjes bij NMV bestellen. De prijs is € 7,50 per stuk

De totale verzendkosten zijn € 4,35 euro. Bij grote aantallen worden de pakketkosten van PostNL aangehouden.

Wilt u bestellen? Stuur dan een e-mail naar info@nmv.nu met uw naam, adres en het aantal bordjes.

NMV op Twitter

Ben Apeldoorn@ApeldoornBen
25 aug. Als antwoord op @LauraBromet en @oogopmorgen **Landbouw wil echt niet méér stikstof**, ook gewoon minder, maar wel normaal kunnen werken en ontwikkelen. Vee kunnen weiden, nieuwe stallen kunnen bouwen ter vervanging van oude en gewassen kunnen telen en dus ook bemesten. <https://clo.nl/indicatoren/nl010115>

Jos Tolboom 15 aug. @Geitenboer Heb de rapporten met belangstelling van internet geplukt. Ouwe meuk met rekenregels uit 2009, 2010 en 2013 en 3 documenten van 50 pagina's met tabellen en grafieken over 2015 tm 2017. Hoe mooi. Nu kunnen we de voorgestelde **excretienormen** ineens wel narekenen <not>.

Vraag het NMV

Bedrijfsbehandelplan noodzakelijk bij laag antibioticagebruik?

Een NMV-lid uit Zuid-Holland nam contact op met ons omdat hij een zeer laag antibioticagebruik heeft op zijn bedrijf. Het betreft een gemiddelde dierdagdosering van minder van 0,5 per jaar. De gemiddelde dierdagdosering op een melkveebedrijf was in 2018, 2,1, dus met zijn 0,5 zit hij daar fors onder. Deze melkveehouder vraagt zich om die reden af waarom hij evengoed verplicht is om een bedrijfsbehandelplan te laten uitvoeren.

Hier is een duidelijk antwoord op. Het gaat om borging. Nederland moet hiervoor aan

wettelijke kaders voldoen die door Europa wordt opgelegd. Mocht er op desbetreffend bedrijf tóch een uitbraak van dierziekte komen, dan móet er een behandelplan klaarliggen ter verantwoording. NMV deelt wel de mening dat de kosten die de melkveehouder moet maken niet in verhouding staan. Daarom heeft NMV reeds eerder al gepleit voor een soepeler systeem voor bedrijven die ver onder het gemiddelde zitten. Binnenkort komt er een nieuw systeem genaamd KoeMonitor, waar een iets andere werkwijze gehanteerd zal worden. NMV blijft ervoor pleiten om bedrijven die jaar op jaar aan de doelstelling voldoen, en

dat is "melk leveren van gezonde koeien", soepel te behandelen. Maar NMV pleit ook voor vroegtijdige begeleiding bij bedrijven die om wat voor reden dan ook, een keer niet aan deze doelstelling kunnen voldoen. Dat hier vanuit de zuivel tijdig naar om gezien wordt. Dus niet pas als deze melkveehouder al zo ver afgegleden is, dat het niet meer op eigen kracht op te lossen is.

Hebt u ook een vraag voor NMV? Mail uw vraag naar: info@nmv.nu en wellicht wordt uw vraag hier de volgende keer beantwoord in Koebont (u krijgt uiteraard zelf altijd een reactie).

Symposium kringlooplandbouw, zoals de natuur het bedoeld heeft

De Vereniging tot Behoud van Boer & Milieu (VBBM) organiseert op vrijdag 20 september een symposium. De vereniging bestaat dit jaar dertig jaar en is blij dat kringlooplandbouw steeds meer op de beleids- en politieke kaart komt te staan.

Echter, volgens deze club wordt in de huidige kringloopplannen van de minister het belangrijkste element vergeten: De ecologie op het boerenbedrijf zelf! De VBBM is er van overtuigd dat dit geen sluitpost mag zijn in de discussie over kringlopen, terwijl die nu meer is toegespitst op het

heen- en weer slepen van nutriënten. Maar het bodemleven en de ecologie op het bedrijf moet de basis zijn.

Sprekers

Sprekers op dit symposium zijn onder andere: Jan Willem Erisman (hoogleraar integrale stikstofstudies en directeur Louis Bolk), Frank Verhoeven (directeur Boerenverstand), Peter Vanhoof (zelfstandig onderzoeker), Tom Keuper (melkveehouder) en John Huiberts (biologisch bloembollenboer).

Ook uw mening doet er toe op dit symposium, en u krijgt voldoende ruimte om

vragen te stellen of in discussie te gaan. Kom dus vooral meepraten!

U bent van harte welkom dit symposium bij te wonen. Het vindt plaats in de Schakel te Nijkerk, tussen 10:00 en 15:00. Voor een lunch wordt gezorgd. Voor meer informatie kunt u ook een kijkje nemen op www.kringloopboeren.com of u kunt zich direct aanmelden via aanmelden@kringloopboeren.com. Aanmelden is niet verplicht, maar wél handig wanneer u verzekerd wilt zijn van een zitplaats.

Wij hebben Vee & Logistiek gevraagd om onze leden eens duidelijk uit te leggen wat het KalfVolgSysteem inhoudt.

KalfVolgSysteem

Het KalfVolgSysteem is alweer twee jaar een feit. In juli 2017 zijn we gestart. Handelaren moesten zich laten erkennen door een deelnemersovereenkomst te tekenen en een workshop over kalvergezondheid te volgen. Inmiddels zijn er ruim 650 erkende kalverhandelaren en transporteurs. Zij registreren wekelijks gemiddeld 16.000 kalveren in het systeem, die bijna allemaal via één van de 34 erkende verzamelcentra hun weg vinden naar de Vitaal Kalf-stallen van de kalverhouders.

Er is dus veel gebeurd in korte tijd. Het zijn echter niet alleen de kalverhandelaren en de verzamelcentra die onderdeel zijn van het KalfVolgSysteem. Wat veel mensen zich niet realiseren is dat ook de melkveehouder en de kalverhouder er onderdeel van zijn.

Sterk kalf, maatschappelijk draagvlak

De melkveesector, de kalversector en de veelogistieke sector (handel, verzamelen en transport) hebben een paar jaar geleden uit eigen beweging het initiatief genomen een programma op te zetten om te komen tot een duurzamer, robuuster en vitaler kalf. Dit naar aanleiding van een aantal incidenten met zwakke kalveren die veel negatieve media-aandacht kregen. De sectoren hebben gezamenlijk het initiatief naar zich toe getrokken en wilden niet afwachten tot de overheid maatregelen zou nemen. Dit is nog steeds zeer relevant. In mei van dit jaar nog werden veel Kamervragen gesteld over kalversterfte. Door de genomen initiatieven vanuit de sector, is de Minister op dit moment niet genegen zelf regels op te leggen. Liever wacht zij de resultaten van de inspanningen van de sector af en wil zij het gesprek voeren met de sector waar eventueel nog aanvullende zaken nodig zijn. Zonder het initiatief van de gehele keten, zou dit zeker anders zijn geweest.

Het doel was dus een sterker en gezonder kalf van melkveehouder naar kalverhouder om de discussie over te lichte en zwakke

kalveren te stoppen, maar ook om op die manier bij te dragen aan de antibiotica-reductie in de kalverhouderij. Dit was van belang om het maatschappelijk draagvlak te behouden. Het KalfVolgSysteem was onderdeel van dit grote programma. Waar we nu staan, is nog maar de eerste fase van het KalfVolgSysteem. Uiteindelijk moeten alle schakels wat kunnen met de informatie over het kalf uit het systeem.

Voorschriften per schakel

Omdat iedere schakel in de keten een stukje verantwoordelijkheid heeft om dat gezonde kalf van melkveehouder naar de kalverhouder te krijgen, heeft iedere schakel zijn eigen voorschriften in zijn eigen kwaliteitssysteem.

De melkveehouder is bijvoorbeeld verplicht zijn stierkalveren mee te geven aan een erkende handelaar. Hier worden controles op uitgevoerd door de zuivelsystemen.

De handelaar is vervolgens verantwoordelijk voor het registreren van het kalf in het KalfVolgSysteem. Daarbij controleert hij of het kalf oud genoeg is om mee te nemen en checkt hij of het kalf goed geregistreerd staat in I&R met betrekking tot haarkleur en sexe. Daarnaast moet de handelaar bekijken of het kalf gezond is. Is dit allemaal in orde dan kan het kalf definitief in het systeem geregistreerd worden en kan hij opgeladen worden.

Lees dit artikel verder op de volgende pagina.

NMV op pad

Waar is NMV geweest afgelopen maand?

3-jul	NMV-overleg DZK / ZuivelNL en KoeMonitor	15-aug	KoeMonitor - klankbordsessie
3-jul	Inspraak aangaande KRW project Afgedamde Maas	21-aug	Overleg Commissie Mest/Water
4-jul	NZO minisymposium	26-aug	Overleg ministerie LNV, mestbeleid
9-jul	Bijeenkomst werkgroep Kadavertarieven	27-aug	Overleg ministerie LNV, Dhr. Vink, over mestkelders
10-jul	Bijeenkomst Commissie dieren	27-aug	NMV namens DZK in overleg met ministerie over PAS
11-jul	Bijeenkomst Commissie klimaat	28-aug	Voorbereidend overleg BO Landbouw september: voer en managementmaatregelen
13-jul	Foodlog bijeenkomst: Hoe verder na PAS	28-aug	Bijeenkomst dataverzameling mestaanwending
17-jul	Overleg met CRV	29-aug	Overleg ZuivelNL themagroep Onderzoek en innovatie
17-jul	Overleg commissie communicatie DZK	30-aug	Inspreken bij Provinciale Staten N-Brabant m.b.t. PAS in relatie tot emissiearme vloeren
18-jul	Bijeenkomst duurzame zuivelketen	30-aug	Inhoudelijke sessie CDM over actualisering excretieforfaits
24-jul	Overleg over meting emissievrije vloeren		
30-jul	Overleg werkgroep Doorontwikkeling - Project Integraal Instrument		

Het kalf gaat vervolgens naar een erkend verzamelcentrum. Daar wordt de registratie van de kalveren binnen gehaald via het KalfVolgSysteem en wordt gekeken of alles klopt. Het verzamelcentrum mag alleen kalveren accepteren van handelaren die erkend zijn. Na selectie gaan de kalveren door naar hun eindbestemming, de kalverhouder.

Ook de kalverhouder mag alleen kalveren ontvangen die in het systeem geregistreerd staan en die afkomstig zijn van erkende handelaren en verzamelcentra. Zo sluiten de schakels met hun verplichting op elkaar aan.

Volgen mét effect

Dat het KalfVolgSysteem effect heeft is duidelijk. Sinds half 2018 geboortedatum = melddatum/datum laatste mutatie werd ingevoerd, is het meldgedrag van melkveehouders in I&R zichtbaar veranderd. Geboortemeldingen van kalveren worden sneller uitgevoerd sinds juni 2018. De geboortes van de kalveren zijn ook gelijkmatiger over de week verspreid dan daarvoor.

Kalveren zijn nu echt 14 dagen of ouder als ze het melkveebedrijf verlaten en daarmee sterker dan voorheen. Dat wordt breed erkend. De eerste indrukken in de kalversector zijn ook dat de technische resultaten beter zijn.

Doorontwikkelen

Het is nu zaak dat het systeem doorontwikkeld wordt. Het eindplaatje was immers dat er meer informatie over het kalf met het kalf mee ging door de schakels heen, maar ook dat er gegevens over het kalf teruggekoppeld worden naar de voorgaande schakels. Die gegevens kunnen weer benut worden, bijvoorbeeld voor verbetering in de kalveropfok. Zo wordt de meerwaarde van samenwerken in de keten op alle fronten benut, aldus Vee&Logistiek.

NMV blijft kritisch, want de huidige prijsontwikkeling van de kalveren is niet goed, terwijl de kwaliteit wel verbeterd is. NMV gaat samen met Vee & Logistiek bekijken hoe de prijsvorming verbeterd kan worden. Hier zijn al plannen voor in ontwikkeling. Daarover later meer.

Post per email

Wilt u snel op de hoogte gehouden worden van de persberichten die de NMV uitbrengt? Of snel informatie toegezonden krijgen zoals bijvoorbeeld **recente informatie over PAS en andere mestzaken**. Heeft u afgelopen maanden niets ontvangen van de NMV per e-mail? Mail dan uw juiste e-mailadres naar info@nmv.nl zodat wij uw e-mailadres kunnen registreren. Dan blijft u op de hoogte van het allerlaatste NMV-nieuws!

Renteswaps: aanbod binnen maar nog geen controle hierop?

Met het Herstelkader rentederivaten hebben de meeste swapklanten inmiddels een vergoeding ontvangen. Voor sommigen was dit een schijntje van de geleden schade, voor anderen een onverwacht cadeautje. Inmiddels hebben ook ABN AMRO en Rabobank hun swapklanten die daarvoor in aanmerking kwamen een bedrag uitbetaald. Kan hiermee een streep onder uw swapdossier worden gezet? Dat hangt ervan af. De meeste klanten hebben een aanbod gekregen dat nog niet is gecontroleerd door een zogenaamde "externe dossierbeoordelaar", de accountant die de bank heeft ingeschakeld. Bijna alle klanten van Rabobank moeten echter nog een bevestiging ontvangen dat het aanbod is gecontroleerd. Waarom is dit belangrijk? Na de brief waarin wordt bevestigd dat uw aanbod is gecontroleerd door een externe dossierbeoordelaar, heeft u een beperkte termijn van slechts 4 weken na dagtekening van deze brief om te bepalen of u nog Bindend Advies bij de Derivatencommissie wilt instellen.

Is Bindend Advies interessant? Advocate Marianne Adema benadrukt dat als er een aspect is in uw dossier dat zich hiervoor leent, het aan te raden is om hiervan gebruik te maken. Vele klanten en hun accountants hebben onvoldoende inzicht in de mogelijkheden die dit biedt en hebben slechts een narekening gedaan van het aanbod, wat in weinig gevallen leidde tot verschillen. In feite wordt met Bindend Advies een bepaald aspect voorgelegd aan de Derivatencommissie. Bijvoorbeeld een lening die de bank ten onrechte onder de renteswap heeft laten vallen. Bij een positieve uitkomst kan dit leiden tot een substantieel hogere compensatie. Mocht het verzoek daarentegen worden afgewezen dan heeft u nog steeds het aanbod zoals

de bank deze al heeft gedaan. Kortom, een laatste kans die voor een aantal klanten nog kan leiden tot een substantieel hoger

bedrag, aldus Marianne Adema, maar waar de klant tijdig voor in actie moet komen.

CDM negatief standpunt over verlenging uitrijtermijn dierlijke mest

In navolging op 2018 blijkt ook 2019 regionaal grote problemen met betrekking tot droogte te hebben. Vorig jaar vroeg NMV mét succes verlenging van de uitrijtermijn dierlijke mest aan. Dit jaar heeft het ministerie al op voorhand een advies opgevraagd bij de 'Commissie Deskundigen Meststoffenwet' (CDM), waarin zij eigenlijk al afwijzend reageren op een eventuele verlenging van de uitrijtermijn.

De argumenten die CDM hiervoor aandragen zijn:

- De minerale stikstof in de bodem was in het voorjaar 2019 hoger dan in het voorjaar 2018

- Daarbij was er veel nalevering van stikstof door gewassen wegens het lange groeiseizoen 2018
- Door droogte blijft gewasgroei achter, waardoor een extra toediening niet noodzakelijk is
- Door tegenvallende groei is er een stikstofoverschot, wat kan worden gecompenseerd door de gebruiksruijme juist in te perken
- Verlengen uitrijtermijn heeft op ammoniakgebied alleen een gunstig effect wanneer er daarna zekerheid is op koeler weer en regenval. Die zekerheid is er niet volgens CDM, waardoor het draagvlak voor verlenging ontbreekt.

NMV vraagt toch verlenging aan

NMV heeft toch een verzoek neergelegd

met verlenging van de uitrijtermijn. LTO vakgroep melkveehouderij heeft onze brief mede ondertekend. Helaas is hier geen gehoor aan gegeven. NMV vindt het vreemd dat de stikstofgebruiksruijme met dezelfde argumenten wél tot 15 september aangevuld kan worden met stikstof uit kunstmest. Volgens ons is het beter om dierlijke mest aan te wenden en leidt dat niet per definitie tot meer uitspoeling dan kunstmest (Herman de Boer, nitrate leaching... 2017) zeker op grasland, waar het bij melkveebedrijven met derogatie voornameijlijk om gaat. De theorie lijkt ook in deze weer weinig rekening te houden met de boerenpraktijk. Wij beraden ons dan ook op een gedegen reactie op het advies van het CDM.

Rendac en I&R meldingen

Graag wijzen wij u op het feit dat een gesloten I&R-systeem heel belangrijk is. Zeker nu ook uw fosfaatproductie wordt berekend op basis van de dieren die op uw bedrijf in I&R geregistreerd staan. Veel melkveehouders hebben hiervoor Rendac een machtiging afgegeven, zodat Rendac de opgehaalde dieren kan afmelden in I&R. Er zijn ook melkveehouders die geen machtiging hebben afgegeven. Het is uw verantwoording dat u dan een gedegen administratie voert met betrekking tot de afgevoerde dieren, anders loopt u het risico dat er dieren wel afgevoerd zijn, die nog steeds op uw stallijst blijven staan. En dat betekent dat ze mee blijven tellen in uw fosfaatproductie.

GGI Holland
Genetics Made in Germany

www.ggi.nl

AGRISUN

www.agrisun.nl

BOUT
advocaten

www.boutadvocaten.nl

Schutte
agrarisch vastgoed

www.schutte-agra.nl

Internetconsultaties

Via Internetconsultatie neemt u kennis van wetsvoorstellen en kunt u uw ideeën hierover kenbaar maken.

In de vakantieperiode zijn er verschillende internetconsultaties door de overheid gepubliceerd. We gaan bijna denken dat ze het bewust in die periode doen wanneer partijen onderbezet zijn. Bijvoorbeeld de consultatie over afvalstoffen Rendac, en de 'Regeling 'Ammoniak en Veehouderij' (RAV). Op deze consultaties heeft NMV

reeds gereageerd. Er zijn nog lopende consultaties over Klimaat, het zesde actieprogramma én over het wetsvoorstel tot implementatie van Richtlijn (EU) 2019/1 tot toekenning van bevoegdheden aan nationale mededingingsautoriteiten van de lidstaten. Op deze consultaties zal NMV uiteraard ook namens de melkveehouders

reageren. Zelf kunt u trouwens ook een reactie op dergelijke consultaties geven, dit raden wij dan ook altijd van harte aan.

Op onze website www.nmv.nu staan de links gepubliceerd waar u de reactie die NMV heeft ingediend kunt teruglezen.

NMV op Twitter

Volg ons op Twitter @NMVnieuws

Van de voorzitter...

Champions League

In voetballand is het spelen in de 'Champions League' én het winnen van de finale het hoogst haalbare waarbij financiële gevolgen bij verlies of winst groot zijn. Het afschieten van het Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) door de Raad van State kan er toe leiden dat het kabinet 'Rutte' de tweede helft van zijn speelperiode met 3-0 achterstand het veld moet verlaten. Veel zal afhangen van de teamgeest en de veerkracht van het kabinet, om deze wedstrijd tot een goed einde te brengen of in de verlenging nog langs zij te komen. Mocht dit niet lukken, dan zal er hard moeten worden ingegrepen waarbij spelers en trainer op zoek kunnen naar een andere carrière. Ook kan dit net zoals in voetballand leiden tot een bestuurscrisis. Het komt nu echter aan op de technische vaardigheden van Rutte. Dit is vooral zo omdat ze door een technische blunder van de verdediging op achterstand zijn geraakt. Door deze kapitale fout dreigt de Nederlandse economie piepend tot stilstand te komen. De gevolgen zullen groot zijn, maar ook loopt de staat kans op massaclaams vanuit het bedrijfsleven.

De wijzende vinger lijkt gericht op het RIVM, dat al meer dan 20 jaar werkt met een niet door metingen gevalideerd rekenmodel. Hierdoor kunnen ze niet aan-

tonen dat de voorgenomen maatregelen, om emissies te reduceren, ook daadwerkelijk de verwachte reductie opleveren. Hierdoor heeft de Raad van State de PAS-aanpak verworpen. Voor de korte termijn zal de overheid een tijdelijke voorziening moeten treffen voor de bedrijven die een melding gedaan hebben, óf die geen melding konden doen omdat ze onder de drempelwaarde van het PAS lagen. Die situaties zouden gelegaliseerd moeten worden waarbij ook nog een vergunning van alle bedrijven voor beweiden en bemesten moet worden gerealiseerd.

Tegelijkertijd dient er haast te worden gemaakt met het echt fysiek meten van wat de depositie op natuurgebieden is, en op welke afstand van een emissiebron er nog sprake is van depositie. De WUR en het RIVM claimen dit al diverse keren te hebben gemeten, maar dat is niet juist. Wat ze gedaan hebben is luchtconcentraties van ammoniak meten op diverse hoogtes waarbij ze aannamen dat aan de hand van het verschil tussen de diverse hoogten en concentraties de depositie konden berekenen. Dit deugt echt niet.

Er zal minimaal een jaar lang fysiek, door middel van biomonitoring, droge én natte depositie gemeten dienen te worden in hoeveelheid. Ook zal door middel van een isotopenanalyse de herkomst van de ver-

zamelde stikstofdepositie in beeld moeten worden gebracht, om zo tot een goede onderbouwing van het PAS te kunnen komen. Het Mesdagfonds heeft inmiddels gevorderde voorbereidingen gemaakt om dit te faciliteren. Ook komt volgend jaar een app beschikbaar waarbij we de emissie bij het mest-uitrijden kunnen beperken. Deze app neemt een scala van factoren als wind, luchtvochtigheid, instraling, bewolking en mestsamenstelling (effectief water toevoegen tijdens of na het uitrijden) en dergelijke mee. We verwachten dat hier 15% tot 25% emissiereductie mee te behalen valt bij iedere vorm van mest aanwending

Misschien kan deze app nog verder worden doorontwikkeld, waardoor niet de kalender de laatste dag om mest te rijden bepaalt, maar de omstandigheden. Want dan kan het Ministerie de datum realtime vaststellen en heeft dan geen duur en oubollig CDM-advies meer nodig. Wie weet winnen ze zo nog eens de Champions League.

NMV- informatie

Secretariaat NMV

Krachtighuizerweg 28
3881 PD Putten
Tel: 06 213 22 313
E-mail info@nmv.nu
Website: www.nmv.nu
Twitter: @NMVnieuws

De Koebont verschijnt maandelijks.
Foto's met dank aan
Gerrit Wermink

Contactpersonen per provincie

■ Drenthe:

Evie Waninge, Dwingeloo
0521 591468 - drenthe@nmv.nu

■ Flevoland:

Herman Zonderland, Espel
06 30007833 - flevoland@nmv.nu

■ Friesland:

Oedsen Visser, Wijns
06 19302823 - friesland@nmv.nu

■ Gelderland:

Rick Walvoort – Geesteren
06-21463031 – gelderland@nmv.nu
Peter van Beest, Lienden
0344 662334 – gelderland2@nmv.nu

■ Groningen:

Ate Kuipers, Oldehoeve
06 53224725 - [groningen@nmv.nu](mailto: groningen@nmv.nu)

■ Limburg:

Hans Geurts, Veulen
0478 541592 - [limburg@nmv.nu](mailto: limburg@nmv.nu)

■ N-Brabant:

Johan van Gorp, Alphen
013 5081547 - [brabant@nmv.nu](mailto: brabant@nmv.nu)

■ N-Holland:

Sjaak Ruyter, Schagen
0224 297156 - [nholland@nmv.nu](mailto: nholland@nmv.nu)

■ Overijssel:

Lammert van Dijk, Kampen
06 10634335 - [overijssel@nmv.nu](mailto: overijssel@nmv.nu)

■ Utrecht:

Chiel Markus, Papekop
0348 565588 - [utrecht@nmv.nu](mailto: utrecht@nmv.nu)

■ Z-Holland:

Henk van Egmond, Nieuwkoop
06 41736675 - [zholland@nmv.nu](mailto: zholland@nmv.nu)

■ Zeeland:

Henk van Egmond, Nieuwkoop
06 41736675 - [zeeland@nmv.nu](mailto: zeeland@nmv.nu)

U kunt zich aanmelden als lid of informatie aanvragen via de contactpersonen of bij het NMV-secretariaat. Of ga naar de website en meld u aan via het aanmeldformulier.

Bom alert

Naar aanleiding van de grote explosie van een dichte emissiearme vloer in Markelo waar meer dan 20 koeien omkwamen, mocht een medewerker van de omgevingsdienst Twente een onderzoek starten bij meer dan 20 vergelijkbare bedrijven. Hier werd duidelijk dat er niet alleen gevaarlijke mestgassen onder een emissiearme vloer ontstaan, ook lieten de metingen geen consistent ammoniakbeeld zien. Sterker nog, de vloeren konden niet zo schoon als een traditionele roostervloer worden gehouden, waardoor ammoniakemissies niet overduidelijk beter bleken.

Allerlei bedrijfsspecifieke omstandigheden die tijdens de onderzoeken in een proefstal een ander beeld geven, lijken een veel grotere invloed op mestgassen te hebben dan het type roosters. Een op handen zijnde landelijk onderzoek naar allerlei vloeren laat ook grote schommelingen in metingen zien. Daar blijkt dat traditionele vloeren ook ruim onder de 13 kg uit de RAV-lijst kunnen scoren en dat er zelfs een roostervloer met één van de laagste emissiemetingen uit de bus kwam.

NMV volgt deze onderzoeken op de voet. Wij verwachten dat de Kamervragen snel worden beantwoord nu duidelijk is dat er nog meer onderzoek over onveilige groenlabel-vloeren nodig is.

Noord-Brabant

Melkveehouders in Noord-Brabant worden echter gedwongen om voor dergelijke gesloten en in potentie gevaarlijke vloeren te kiezen. Gegronde redenen voor NMV om het openbare onderzoeksrapport aan te bieden en hierover in te spreken tijdens de vergadering Natuur en Milieu van de Provinciale Staten van Noord-Brabant over het PAS op 30 augustus jl. Dure vloeren die gevaarlijk zijn voor mens en dier zijn ongewenst. En nog erger, het is niet zeker dat er ter zijner tijd iets positiefs terug te zien is in de metingen. Ook het milieudoel is twijfelachtig. Wij houden de vinger aan de pols in dit dossier. <https://www.brabant.nl/Politiek-en-Bestuur/Provinciale-Staten/Statenstukken/PS/20190830>

Word NMV-ambassadeur, maak uw collega-melkveehouder lid

Hoe groter onze achterban, hoe meer invloed.

Maak uw collega lid en ontvang beiden een bodywarmer. Geef het aan ons door. Bij voorkeur via e-mail: info@nmv.nu of onze website www.nmv.nu. Bellen mag ook 06 213 22 313. We horen graag van u!

medio sept

NMV-commissievergaderingen

21 oktober

NMV-bestuursvergadering om 20.00 uur in De Schakel, Nijkerk

29 t/m 31 oktober

Rundvee & Mechanisatie Vakdagen Hardenberg

MAIN Energie heeft inmiddels veel NMV-ers als vaste klant. De kracht van MAIN Energie zit in het persoonlijke contact en het vertrouwen van de klant. Als u klant wordt bij MAIN Energie profiteert u van onze scherpe tarieven en onze overstap-service. Wij nemen alle administratieve rompslomp uit handen en verzorgen de totale, naadloze overstap. Hierdoor blijft u te allen tijde

verzekerd van levering van stroom en gas.

Wilt u net als vele andere collega-bedrijven profiteren van scherpe energietarieven?

Neem dan contact op met het Sales team van MAIN Energie. U kunt ons telefonisch bereiken op 088 - 08 09 000 of per e-mail via sales@main-energie.nl.

